

Προς
τα Τοπικά Μέσα Ενημέρωσης
Σέρρες

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
21η Διδακτική περίοδος 2023-2024
Μάθημα 22ο, Τετάρτη 13 Μαρτίου και ώρα 7 μ.μ.
Στο Αμφιθέατρο της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης
Νικ. Νικολάου 20

Θέμα: «Η έννοια της σοφίας στην ορθόδοξη χριστιανική γραμματεία»

Εισηγητής: Φιλοκτήμων Φάκας, Θεολόγος - Φιλολόγος

Η εισήγηση αυτή είναι συνέχεια προηγούμενης εισήγησης που έγινε πριν από τις γιορτές των Χριστουγέννων και είχε τον τίτλο «Η έννοια της σοφίας στην αρχαία ελληνική γραμματεία». Είχαμε τονίσει τότε ποιο είναι το περιεχόμενο της σοφίας σύμφωνα με τις απόψεις των ειδημόνων.

Σήμερα, πριν αναφερθούμε σε συγκεκριμένα κείμενα της ορθόδοξης χριστιανικής γραμματείας, στα οποία γίνεται ειδικός λόγος για την έννοια της σοφίας, να τονίσουμε ότι ο χριστιανισμός ήλθε σε επαφή με τη φιλοσοφική σκέψη, με την αρχαία ελληνική φιλοσοφία και συγκεκριμένα με τους πυθαγόρειους φιλοσόφους, με το Σωκράτη, τον Πλάτωνα, τον Αριστοτέλη, τους τραγικούς ποιητές και τη στωική φιλοσοφία και βοηθήθηκε υπερβολικά απ' αυτούς στη φραστική διατύπωση υψηλών φιλοσοφικών θεολογικών εννοιών.

Ο Χριστιανισμός βέβαια δεν είναι ανθρώπινη επινόηση, ένα ανθρώπινο δημιούργημα, μια ιδεολογία, ένα φιλοσοφικό ή κοινωνικό σύστημα. Είναι βίωμα, είναι ζωή, είναι η νέα πραγματικότητα που εγκαθίδρυσε ο ένας στην ουσία αλλά τριαδικός στις υποστάσεις θεός. Στην νέα αυτή πραγματικότητα δεσπόζει κυρίως η πίστη - εμπιστοσύνη στο θεό, η πολυμελής αγάπη που δεν εκδηλώνεται μόνο στους αγαπώντας ημάς αλλά και στους μισού ντας ημάς, η ελευθερία και πληθώρα άλλων θετικότητας στοιχείων που υποβοηθούν τον άνθρωπο στην ηθικοπνευματική του προκοπή και ανέλιξη.

Εκτενής λόγος για την έννοια της σοφίας στην ορθόδοξη χριστιανική γραμματεία γίνεται στην Αγία Γραφή, (Παλαιά και Καινή Διαθήκη). Τρία από τα 49 βιβλία της Π.Δ. έχουν τίτλους σχετιζόμενους άμεσα με την έννοια της

σοφίας: α) Σοφία Σολομώντος β) Παροιμίες Σολομώντος και γ) Σοφία Ιησού (υιού) Σειράχ.

Το μέρος όμως της Αγίας Γραφής στο οποίο δεσπόζει η έννοια της σοφίας είναι η Καινή Διαθήκη. Η σοφία εδώ διαφέρει απ' αυτή που διατυπώνεται στην αρχαιοελληνική γραμματεία και στη θύραθεν λεγόμενη παιδεία. Στην αρχαία ελληνική γραμματεία η σοφία είναι προϊόν του ανθρώπινου μόχθου, της μελέτης, της έρευνας και εμβάθυνσης κορυφαίων ανθρώπων της διανόησης στην ουσία των όντων, των υπαρκτών γενικά πραγμάτων. Στο Χριστιανισμό η έννοια της σοφίας έχει ευρύτερο περιεχόμενο. Είναι συνάρτηση όχι μόνο του ανθρώπινου παράγοντα, της ελεύθερης βούλησης και ενέργειάς του, αλλά και κυρίως του θείου παράγοντα, της θείας χάριτος, που τον ασθενή θεραπεύει και τα ελλείποντα αναπληροί. Γράφει ο Απόστολος Παύλος στην Α' προς τους Κορινθίους επιστολή του: «ο λόγος μου και το κήρυγμά μου ούκ έν πειθοίς ανθρώπινης σοφίας λόγοις, αλλ' εν αποδείξει πνεύματος και δυνάμεως, ίνα η πίστης υμών μη, η εν σοφία ανθρώπων ,αλλ' εν δυνάμει θεού»(Α Κορ.2, 1-5).

Ο Αδελφόθεος Ιάκωβος, στην καθολική του επιστολή, που περιέχεται στην Καινή Διαθήκη , ξεχωρίζει την άνωθεν, την από Θεού σοφία από την κοσμική, την οποία χαρακτηρίζει «επίγειο, ψυχική και δαιμονιώδη», ενώ την άνωθεν σοφία την αποκαλεί αγνή, ειρηνική, επιεική, ευπειθή, ευδιάκριτη και ανυπόκριτη ,προσθέτοντας: όταν ο άνθρωπος είναι δέκτης της σοφίας μ' αυτές τις ιδιότητες, είναι μεστός ελέους και καρπών αγαθών (Ιακ.1 ,5).

Πηγή της άνωθεν αυτής σοφίας είναι το Άγιον Πνεύμα, το τρίτο πρόσωπο της Τριαδικής Θεότητας, ή έλευση και επιφοίτηση του οποίου στους Αποστόλους και η εν γένει προσφορά του στην εκκλησία είχε προαναγγελθεί από το Χριστό, περιγράφεται δε με μεγάλη σαφήνεια από τον ευαγγελιστή Λουκά στο βιβλίο των πράξεων των Αποστόλων και από τους συγγραφείς των εκκλησιαστικών ύμνων της Κυριακής της Πεντηκοστής, των ποιητικών αυτών αριστουργημάτων της εκκλησιαστικής μας υμνογραφίας.

Ο Φιλοκτήμων Φάκας, με εξαίρετη θεολογική και φιλολογική κατάρτιση με πορεία υψηλού ήθους και μεγάλης προσφοράς στην εκπαίδευση των νέων μας, είναι από τους πρώτους συνεργάτες και βασικούς συντελεστές της επιτυχίας του Πνευματικού μας Συμποσίου.

Με την σύζευξη του Ελληνικού Πνεύματος και των ναμάτων της θρησκείας μας, αλλά και με γενικότερα ενδιαφέροντα θέματα της πορείας του Ελληνισμού, εκφράζει κατά τον καλύτερο τρόπο τον Ελληνοχριστιανικό Πολιτισμό και πλουτίζει τις γνώσεις των πολλών συμπολιτών μας που τον παρακολουθούν.

Τα μαθήματα γίνονται κάθε Τετάρτη 7-8 το απόγευμα στο Αμφιθέατρο της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης, Νικ. Νικολάου 20

Επίσης θα αναρτώνται στο διαδίκτυο σε διάφορες ιστοσελίδες:

-Μαθήματα Κλασσικής παιδείας

<https://www.youtube.com/channel/UCk6Czni-OkM9SHw7CznMSQw>

-Ζήσης Μητλιάγκας πρώην Δήμαρχος Σερρών:

<https://www.facebook.com/zisis.mitliagas/>

-Ανδρονίδης Θεολόγος:

https://www.youtube.com/channel/UCTtG_Mzft3dAi1VATdt46bA

<http://t-logo.blogspot.com>

Τα μαθήματα θα μεταδίδονται τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά.

Χορηγοί:

-η Α.Ε Θέρμη Σερρών (Τηλεθέρμανση)

-η ΤΟΥΥΟΤΑ ΟΥΣΤΡΙΑΣ Α.Ε. ΣΕΡΡΕΣ-ΚΑΒΑΛΑ-ΔΡΑΜΑ,

-ο ΔΡΟΜΕΑΣ Α.Β.Ε.Ε.Α

-και η Συνεταιριστική Τράπεζα

Υ.Γ. Καλό είναι για την υγειονομική σας προστασία να φοράτε μάσκα

Ζήσης Μητλιάγκας
Φιλολόγος
Συντονιστής των φορέων υλοποίησης